

𝔓75 (P. Bodmer XIV and XV)

Contents	Luke 3:18–22; 3:33–4:2; 4:34–5:10; 5:37–6:4; 6:10–7:32, 35–39, 41–43; 7:46–9:2; 9:4–17:15; 17:19–18:18; 22:4–24:53; John 1:1–11:45, 48–57; 12:3–13:1, 8–10; 14:8–29; 15:7–8. The manuscript does not include 7:53–8:11, making it the second earliest witness (next to P66) not to include this spurious passage. Unpublished portions of John 13:1–10 have been reconstructed from the notes in NA ²⁷ .
Date	middle to late second century
Provenance	Jabal Abu Mana, just north of the Dishna plain and 12 kilometers east of Jabal al-Tarif
Housing location	Cologny/Geneva, Switzerland: Bibliotheca Bodmeriana
Bibliography	see below
Physical features	36 folios (= 72 leaves, 144 pages); 13 cm x 26 cm; 38–45 lines per page; written by a professional scribe
Textual character	Textual scholars have a high regard for P75's textual reliability. Metzger calls it "proto-Alexandrian"; ¹ the Alands say it has a "strict text." ²

Date

Victor Martin originally dated P75 to the early third century on the basis of its comparability with manuscripts such as P. Oxy. 2293, 2322, 2362, 2363, and 2370. Martin said these manuscripts, as with P75, all display the defined angular hand of the early third century. It should be noted, however, that the Oxyrhynchus editors said the date should be late second or *possibly* early third century for three of these manuscripts: P. Oxy. 2293, 2363, and 2370. P. Oxy. 2293 and P. Oxy. 2452 are also very similar to P75. Furthermore, Martin indicates that the handwriting of P75 is comparable to P. Fuad XIX, a documentary text dated A.D. 145–46. I also note P75's affinities with P. Oxy. 1174 and 1175 (late second century). Seider dates P75 "2nd/3rd century."³ I would date it middle to late second century.

1. Metzger, *Text of the NT*, 216.

2. Aland and Aland, *Text of the NT*, 101.

3. Seider, *Palaographie der griechischen Papyri*, vol. 2 (Stuttgart: Hiersemann, 1970), 132.

Bibliography

- *Aland, Kurt. "Neue neutestamentliche Papyri III." *New Testament Studies* 22 (1975–76): 375–96 (a publication containing previously unidentified fragments of the samemanuscript).
- Colwell, Ernest C. "Scribal Habits in Early Papyri: A Study in the Corruption of the Text." In *The Bible in Modern Scholarship: Papers Read at the 100th Meeting of the Society of Biblical Literature, December 28–30, 1964*, ed. J. Philip Hyatt (Nashville: Abingdon, 1965), 370–89; reprinted as "Method in Evaluating Scribal Habits: A Study of P45, P66, P75." Pp. 106–24 in Colwell's *Studies in Methodology in Textual Criticism of the New Testament*. New Testament Tools and Studies 9. Leiden: Brill, 1969.
- Comfort, Philip W. "The Scribe as Interpreter: A New Look at New Testament Textual Criticism according to Reader-Reception Theory." D.Litt. et Phil. diss., University of South Africa, 1996.
- Edwards, Sarah Alexander. "P75 and B in John: A Study in the History of the Text." Ph.D. diss., Hartford Seminary, 1974.
- *Martin, Victor, and Rodolphe Kasser. *Papyrus Bodmer XIV–XV: Evangiles de Luc et Jean*. Vol. 1, *Papyrus Bodmer XIV: Evangile de Luc chap. 3–24*; vol. 2, *Papyrus Bodmer XV: Evangile de Jean chap. 1–15*. Cologny/Geneva: Bibliotheca Bodmeriana, 1961.
- Porter, Calvin L. "Papyrus Bodmer XV (P75) and the Text of Codex Vaticanus." *Journal of Biblical Literature* 81 (1962): 363–76.
- Royse, James Ronald. "Scribal Habits in Early Greek New Testament Papyri." Ph.D. diss., Graduate Theological Union, 1981.

Textual Character

The copyist of P75 was a professional, Christian scribe. The professionalism shows through in his tight calligraphy and controlled copying. According to Martin and Kasser, "The writing is an attractive vertical uncial—elegant and well-crafted, of the type represented by the Oxyrhynchus Papyri 2293, 2322, 2362, 2363, 2370."⁴ The handwriting displayed in these Oxyrhynchus Papyri is typically called by paleographers "the common angular type of the late second to early third century." The scribe's Christianity shows in his abbreviations of the *nomina sacra*, as well as in his abbreviation of the word "cross" ($\sigma\tau\alpha\nu\sigma$). These are telltale signs of a scribe who belonged to the Christian community. Furthermore, the large typeface indicates that the manuscript was composed to be read aloud to a Christian congregation. The scribe even added a system of sectional divisions to aid any would-be lector. Thus, we have a manuscript written by a Christian for other Christians.

---

4. Victor Martin and Rodolphe Kasser, *Papyrus Bodmer XIV–XV: Evangiles de Luc et Jean*, vol. 1, *Papyrus Bodmer XIV: Evangile de Luc chap. 3–24* (Cologny/Geneva: Bibliotheca Bodmeriana, 1961), 13.

It is a well-known fact that the text produced by the scribe of P75 is very accurate. It is also well-known that the text of P75 was of the sort used in formulating Codex Vaticanus; the texts of P75 and B are remarkably similar, demonstrating about 85% agreement.⁵ Prior to the discovery of P75 (which was published in 1961), many scholars were convinced that the second- and third-century papyri displayed a text in flux, a text characterized only by individual independence. The Chester Beatty Papyrus, P45, and the Bodmer Papyri, P66 (uncorrected) and P72 (in 2 Peter and Jude), show this kind of independence. Scholars thought that scribes at Alexandria must have used several such manuscripts to produce a good recension—as is exhibited in Codex Vaticanus. Kenyon conjectured the following:

During the second and third centuries, a great variety of readings came into existence throughout the Christian world. In some quarters, considerable license was shown in dealing with the sacred text; in others, more respect was shown to the tradition. In Egypt this variety of texts existed, as elsewhere; but Egypt (and especially Alexandria) was a country of strong scholarship and with a knowledge of textual criticism. Here, therefore, a relatively faithful tradition was preserved. About the beginning of the fourth century, a scholar may well have set himself to compare the best accessible representatives of this tradition, and so have produced a text of which B is an early descendant.⁶

Much of what Kenyon said is accurate, especially about Alexandria preserving a relatively pure tradition. But Kenyon was wrong in thinking that Codex Vaticanus was the result of a scholarly recension, resulting from editorial selection across the various textual histories. Kenyon can't be faulted for this opinion because P75 had not yet been discovered when he made these judgments. The discovery of P75 and Vaticanus's close textual relationship to it has caused textual critics to look at things differently, for it is now quite clear that Codex Vaticanus was simply a copy (with some modifications) of a manuscript much like P75, not a fourth-century recension.

Zuntz held an opinion similar to Kenyon's about there being an Alexandrian recension. After studying P46, Zuntz imagined that the Alexandrian scribes selected the best manuscripts and then gradually produced a text that reflected what they considered to be the original text. In other words, they functioned as the most ancient of the New Testament textual critics. Zuntz believed that, from at least the middle of the second century to the fourth century, the Alexandrian scribes worked to purify the text from textual corruption. Speaking of their efforts, Zuntz wrote:

The Alexander correctors strove, in ever repeated efforts, to keep the text current in their sphere free from the many faults that had infected it in the previous period and which tended to crop up again even after they had been obelized [i.e., marked as spurious]. These

5. C. Porter, “Papyrus Bodmer XV (P75) and the Text of Codex Vaticanus.” *Journal of Biblical Literature* 81 (1962): 363–376.

6. F. Kenyon, “Hesychius and the Text of the New Testament,” in *Memorial Lagrange* (Paris: J. Gabalda, 1940), 250.

labours must time and again have been checked by persecutions and the confiscation of Christian books, and counteracted by the continuing currency of manuscripts of the older type. Nonetheless they resulted in the emergence of a type of text (as distinct from a definite edition) which served as a norm for the correctors in provincial Egyptian scriptoria. The final result was the survival of a text far superior to that of the second century, even though the revisers, being fallible human beings, rejected some of its own correct readings and introduced some faults of their own.⁷

The point behind Zuntz's conjecture of a gradual Alexandrian recension was to prove that the Alexandrian text was the result of a process beginning in the second century and culminating in the fourth century with Codex Vaticanus. In this regard, Zuntz was incorrect. This, again, has been proven by the close textual affinity between P75 and B. The "Alexandrian" text already existed in the late second century; it was not the culmination of a recension. In this regard, Haenchen wrote:

In P75, which may have been written around A.D. 200, the "neutral" readings are already practically all present, without any need for a long process of purification to bring them together *miro quodam modo* out of a multitude of manuscripts.... P75 allows us rather to see the neutral text as already as good as finished, before that slow development could have started at all; it allows us the conclusion that such manuscripts as lay behind Vaticanus—even if not all New Testament books—already existed for centuries.⁸

Kurt Aland's thinking was also changed by P75. He used to speak of the second- and third-century manuscripts as exhibiting a text in flux or even a "mixed" text, but not after the discovery of P75. He wrote, "P75 shows such a close affinity with the Codex Vaticanus that the supposition of a recension of the text at Alexandria, in the fourth century, can no longer be held."⁹ Even moreso, Gordon Fee argued there was no Alexandrian recension before the time of P75 (late second century) and Codex Vaticanus (early fourth) and that both these manuscripts "seem to represent a 'relatively pure' form of preservation of a 'relatively pure' line of descent from the original text."¹⁰

In the final analysis, it must be declared that P75 is an extremely accurate copy. Concerning the scribe who made P75, Colwell said, "his impulse to improve style is for the most part defeated by the obligation to make an exact copy."¹¹ And concerning the scribe's work, Colwell commented:

---

7. G. Zuntz, *The Text of the Epistles* (London: Oxford University Press, 1953), 71–272.

8. E. Haenchen, *The Acts of the Apostles* (Philadelphia: Westminster Press, 1971), 59.

9. Kurt Aland, "The Significance of the Papyri for New Testament Research," in *The Bible in Modern Scholarship* (1965), 336.

10. Gordon Fee, "P75, P66, and Origen: The Myth of Early Textual Recension in Alexandria," in *New Dimensions in New Testament Study* (1974), 19–43.

11. Ernest C. Colwell, "Method in Evaluating Scribal Habits: A Study of P45, P66, P75," in *Studies in Methodology in Textual Criticism of the New Testament*, New Testament Tools and Studies 9 (Leiden: Brill, 1969), 121.

In ੈ75 the text that is produced can be explained in all its variants as the result of a single force, namely the disciplined scribe who writes with the intention of being careful and accurate. There is no evidence of revision of his work by anyone else, or in fact of any real revision, or check. . . . The control had been drilled into the scribe before he started writing.¹²

Of course, ੈ75 is not flawless. The scribe had to make several corrections (116 in Luke and John), but there was no attempt “to revise the text by a second exemplar, and indeed no systematic correction at all.”¹³ The scribe of ੈ75 shows a clear tendency to make grammatical and stylistic improvements in keeping with the Alexandrian scriptorial tradition, and the scribe had a tendency to shorten his text, particularly by dropping pronouns. However, his omissions of text hardly ever extend beyond a word or two, probably because he copied letter by letter and syllable by syllable.

As was previously noted, Calvin Porter clearly established the fact that ੈ75 displays the kind of text that was used in making codex Vaticanus. However, it is unlikely that the scribe of B used ੈ75 as his exemplar, because the scribe of B copied from a manuscript whose line length was 12–14 letters per line. We know this because when the scribe of Codex Vaticanus made large omissions, they were typically 12–14 letters long.¹⁴ The average line length for ੈ75 is about 29–32 letters per line. Therefore, the scribe of B must have used a manuscript like ੈ75, but not ੈ75 itself.

Luke

[leaf nine, verso]

[3:18] γελ[ζε]το τον λα[ον]¹⁹ ο δε ηρω
δησ ο τε]ραρχης ελεγ[χομενος υπ
αυτου] περι ηρωδιαδ[ος της γυναι
κος τ]ου [α]δελφου [αυτου και περι
παντων ων ε]ποιησ[εν πονηρων ο
ηρωδης²⁰ προ]σεθη[κεν και τουτο επι
πασιν κ[αι κατ]ε[κ]λεισ[εν τον ιωα
νην εν φυλακη]²¹ εγε[νετο δε εν τω
βαπ[τισθημαι απαντα τον λαον
κ]αι τι βαπτ[ισθεντος και π]ροσευ
χομε]ν[ου ανεχθ]ημαι τον ουρα
νο]ν²² κ[αι καταβ]ημα[ι] πν̄α το αγιον
σωματ]ικω [ειδει ως περισ]τ[εραν

12. Colwell, “Method in Evaluating Scribal Habits,” 117.

13. James Ronald Royse, “Scribal Habits in Early Greek New Testament Papyri” (Ph.D. diss., Graduate Theological Union, 1981), 538–39.

14. Brooke F. Westcott and Fenton J. A. Hort, *Introduction to the New Testament in the Original Greek* (New York: Harper & Bros., 1882; reprint, Peabody, MA: Hendrickson, 1988), 233–34.

[leaf nine, recto]

[3:33] του αρνι του εσρωμ του παρες] του
ιουδα [34 του ιακωβ του ισαακ του α
βρα[αμ] του θαρ[α του ναχωβ³⁵ του σερουχ
του [ραγα]υ του φ[αλεκ] του [εβερ
τ]ου [σαλα³⁶ του α]ρφα[ξαδ το]υ σημ
του νωε του] λαμεχ³⁷ του μα[θουσα
λα του ενωχ] του ιαρετ του μ[αλε
λεηλ του καιν]αμ³⁸ του ενωσ τ[ου
σηθ του αδ]αμ του θν.^{4:1} ιησ [δε
πλ]ηρης [πνοσ αγιο]υ υπεστρεψε[ν
απο του ιορδανου και ηγε]το εν [τω
πνι εν τη ερημω² ημερ]ας μ̄ π[ει
ραζομενος υπο του] δια[βολου

[4:3–33 missing due to the loss of one leaf]

[leaf eleven, verso]

^{4:34} ημ]α[σ οιδα σ]ε τις ει ο αγιος του θν
³⁵ και επ[ετιμη]σεν αυτω ο ιησ λε
γων φ[ι]μωθητι και εξελθε εξ
αυτου και ρει[ψαν αυ]τον το δαιμο
νιον [εις] το μεσον εξ[ηλθ]εν εξ αυ
του μηδεν βαψαν α[υ]τον.³⁶ και
εγ]ενετο θαμβος επι παντας κ[αι
συνελ]αλουν προς αλληλους [λε
γο]ντες τις ο λογος ου[τος] οτ[ι εν εξ
ουσι]α και δυναμει [επιτασσει τοις
ακ]αθαρτοις πν[α] σ[ι] και εξ[ερχ]ον
ται.³⁷ και εξε]πορευετο ηχος περι
αυτου εις] παντα τοπον της πε
ριχωρου³⁸ αν]ασ[τας] δε απο της συν
α[γωγης εισηλθεν εις] τ[η]ν οικιαν
σ[ιμωνος πε]ν[θ]ερα δε [το]υ σιμω
νος ην συ]ν[εχομεν]η πυρετω
μεγαλω και] η[ρωτησ]αν αυτον
περι αυτης³⁹ και επισ]τας επανω
αυτης επετιμησιν τω π]υ[ρετω
και αφηκεν αυτην παραχρ]ημ[α
δε αναστ]ασα διηκονει [αν
τοις⁴⁰ δυνον]τος δε του ηλιου [απα
τες οσοι ειχο]ν ασ[θε]νουντα[σ νο
σοις ποικιλαι]ς η[γαγο]ν αυτους

προς αυτον ο δε ενι εκα]στω αν
 των τας χειρας επιτιθεις] εθε
 ραπεν]εν αυτου[ς] ⁴¹ ε[ξη]ρχετο δε
 και δαι]μ[ονια α[πο π[ο]λλων κρα[ν
 γαζοντα και λεγο]ντα οτι συ ει ο νιος
 του θυ και επιτιμ]ων ουκ εια αν
 τα λ]εγειν οτ[ι η]δεισαν τον χν
 αυτον ειναι. ⁴² γ]ενομενης δε η
 μερας εξελθων επορε]νθη εις
 ερημον τοπον και οι οχλ]οι επεζη
 τουν αυτον και ηλ]θον εως αυτου
 και κατειχον αυτον τ]ου μη πορ[εν
 [3 lines missing]

[leaf eleven, recto]
^{4:43]} του θυ οτι επι τ[ουτο απ]εσταλην
⁴⁴ και ην κ[η]ρυσ[σω]ν εις τας συναγω
 γας της ι[ουδαια]ς ^{5:1} και εγενετο εν
 τω τον [οχ]λον επικεισθαι αυτω
 κ[α]ι ακ[ου]ειν τον λογον του θυ και
 α]ντος ην εστως παρα την λιμνην
 γε]ννησαρετ ² κ[αι] ειδεν δυο πλοι
 α]εστωτα παρα την λιμνην οι
 δ[ε αλιεις] απ αυτων αποβαντες
 επλυν[ο]ν τα δικτυα. ³ εμβας δε εις
 εν τω πλοιων ο ην σιμωνος
 ηρωτησεν αυτον απο της γης
 επαναγαγεν ολιγον. καθισας δε εκ
 του πλοιου εδιδασκεν τους οχλους
⁴ ως δε επαυσατο λαλων ειπεν προς
 τον σιμ]ωνα ε]παναγαγε εις το βα
 θος και χ[αλασατε] τα δικτυα ημων
 εις αγραν ⁵ και απ]οκριθεις σιμων ει
 πεν ε[πιστατα δ]ι ολης νυκτος κο
 πιασα[ντες ουδ[ε]ν ελαβομε[ν επι
 δε τω ρηματι σου χαλασω τα [δικτυα
⁶ και τουτ[ο] ποιησαντες συνεκλεισα[ν
 πληθ[ος] ιχθυων πολυ. διερρησ[σε
 το δε τα δικτυα αυτων ⁷ και κατ[ε
 νευσαν τοις μετοχοις εν τω ετε
 ρο πλοιω του ελθοντας συνλαβε
 σθαι αυτοις. και ηλθον και [επλησαν
 αμφοτερα τα πλοια ωστε βυ[θιζεσθα]ι

αυτα. ⁸ ιδων δε σιμων πετρ[ος προσ
επεσεν τοις γονασιν ιν λεγω[ν εξελ
θε απ εμου οτι ανηπ αμαρτωλ[ος ει
μι κε ⁹ θαμβος γαρ περιεσχεν αυ[τον
και παντας τους συν αυτω επι τη
αγρα των ι[χθυ]ων ων συνελαβον
¹⁰ ο]μοι[ω]ς δε και ιακωβον και ιωαν]ην
νιου[ς] ζεβεδ[α]ιου οι ησαν κοινω
νοι τω σιμωνι. και ειπεν προς τ[ον]

[leaf thirteen, verso]

^[5:37] αυτος εκχυθησεται και οι ασκ]οι
απολουνται. ³⁸ αλλα οινον νεον ει]ς
ασκους καινους βλητεον ³⁹ και ο]ν
δεις πιων παλαιον θελει νε]ον
λεγει γαρ ο παλαιος χρηστο]ς εσ[τ]ιν.
^{6:1} εγενετο δε εν σαββατω δ]ιαπορευε
σθαι αυτον δια σπορι]μων και ετι[λ
λον οι μαθηται αυτου κ]αι ησθιον
τους σταχ]υ[ας ψωχοντες] ταις χερσ[ιν
² τινες δε] τ[ων] φ[αρισαιων] ειπ[αν τι
ποι]ει[τε ο ουκ] εξεσ[τιν τοις σαββα
σ[ιν] ³ κ[αι απ]οκρι[θεις προς αυτους ει
π[ε]ν ο ισ[ου]δε τ[ουτο ανεγνωτε ο εποιη
[σεν δαινδ οτε επεινασεν αυτος]
[και οι μετ αυτου οιτες ⁴ ως εισηλθεν]
ει]ς τ[ον οικον του θυ] και τους αρτους
τ]ης προ[θεσεως λαβων εφαγεν και

[leaf thirteen, recto]

^{6:10} αυτο]ν ^[11] αυτοι δε επλησθησαν
ανοιας και δι[ελαλο]υν πρ[ο]ς [αλλη
λους τι αν π[οιη]σαειν τω ιη[υ
¹² εγενετο δε εν ταις ημεραις ταυ[ταις
εξελθειν αυτον εις το ορα]ς προσ
ενασθαι. και ην δ[ι]ανυκτ[ερευων
εν τη προσευχη του θ[υ] ¹³ και οτε
εγενετο ημερα προσεφ[ωνησεν
τους μαθητας αυτου και εκ[λεξαμε
νος απ αυτων ιβ[ους και απο[στο
λ]λους ανομασεν. ¹⁴ σιμωνα ο[ν και
ω]νομασεν πετρον και αν[δ]ρ[εαν
τον] αδελφου αυτου και ιακω[βον]

και ιωαηνη κ]αι φιλιππον [και βαρ
[θολομαιον¹⁵ και μαθθαιον και θω]
[μαν και ιακωβον αλφαιου και σι]
μωνα τον καλουμενον ζ]ηλωτ[ην

[leaf fourteen, verso]

6:16 κ]αι ιουδ[αν ιακωβου] και [ιουδαν ι
σκαριωθ [ος εγενετ]ο προδοντς
17 και κατα[βας μετ αυτ]ων εστη επι
τοπου π[εδινου και ο]χλος πολυς
μαθητ[ων αυτου και] πληθος πο
λυ του λ[αου απο πασης] της ιουδαι
ας και ι[εροσαλημ κ]αι της παρα
λιου τ[υρου και σιδω]νος¹⁸ οι ηλ
θ[ο]ν ακουσαι αυτ[ου και ιαθ]ηναι
απ[ο] των νοσων [α]ν[των και] οι εν
ο]χλουμενοι απο πνατων ακαθαρ
τω]ν εθεραπευοντο.¹⁹ και πας [ο οχ]λος
ε]ζητουν απτεσθαι αυτου [οτι] δυ
ναμις παρ αυτου εξηρ[χ]ε[το κα]ι
ι]ατο παντας.²⁰ και αυτ[ος επαρας]
τους οφ[θαλμου]ς αυτ[ου εις τους
μα[θητας] αυτου ελε[γεν] μακαριοι
οι π]τωχοι οτι υμετ[ερα] εστιν η
β]ασιλεια του θύ²¹ μακ[αριο]ι οι πει
νωντες νυν οτι χορτασθησεσθε
μακαροι οι κλαιο[ντ]ες νυν οτι γε
λασε]τε.²² μ[α]καρι[οι εσ]τε οταν μ[ι]σ[η]
[σωσιν υμας οι ανθρωποι και οταν αφο]
ρισ]ωσιν [και ονειδισωσι]ν και [εκβαλω
σι]ν το ον[ομα υμω]ν ως π[οιηρο]ν
ε]νεκα τ[ου νιου το]ν ανο[υ²³ χαρη]τε
εν εκειν[τη ημερ]α κ[αι σκιρτ]η
σ]ατε ι[δου γαρ ο μισθος ν]μω[ν εστ[ι
πολυς εν τ]ωι ουρ[αν]ω κ[α]τα τα αυτα
γαρ] εποιουν τοις προφηταις ο[ι] πα
τερ]ες αυτων²⁴ πλην ουαι υμιν
τοις π]λ[ουσ]ιοις οτι απεχετε την
παρα]κλησιν υμων²⁵[ο]ναι υμιν οι
εμπ]επλησμενοι νυ[ν ο]τι πεινα
σετ]ε ουαι υμιν οι γε[λ]ωντες νυν
οτι π]ενθησετε και κ[λ]αυσετε²⁶ ουα[ι
ο]ταν υμας καλω[ς ειπω]σι παντες

ο]ι ἀν[στ] κατα τα αυ[τα γαρ εποιουν
τοις [ψ]ευδοπροφ[ηταις ²⁷ αλλα
υμιν λεγ]ω τ[οις α]κ[ουουσιν αγαπ]α
τε] τους εχθ[ρους] υ[μων κα]λωσ
ποιε]ιτε τοις μ[ι]σουσιν υμας ²⁸ εν
λογ]ειτε του[ς κα]ταρωμενους

[leaf fourteen, recto]

[6:28] υμιν προ[σευχεσθε π]ερι τω[ν ε
πηρεαζο[ντων υμας] ²⁹ τω τυπτο[ν
τι σε επι [την σιαγονα π]αρεχε και τη[ν
αλλην και απο του αιρ]οντος [σ]ου το
ιματιο[ν και τον χιτω]να μη κω
λυσης ³⁰ παντι αιτουν]τι σε διδουν
και απο [του αιροντος] τα σα μη απαι
τει ³¹και καθως] θελετε ινα ποιωσιν
υμ[ιν οι ανοι] ποιειτε αυτοι[ς ο]μ[οι
ως ³² και ει α]γαπατε τους αγαπω[ντας
υμ]ας ποια υμιν [χαρις] εστιν. κ[αι γαρ
οι α]μαρτωλοι τους αγαπων[τας
αυτου]ς αγαπωσιν ³³ και γαρ εαν [αγα
θοποιη]τε τους αγαθοποιουν[τας
υμας ποια υμιν [χαρις] εστιν κ[αι
οι αμαρ[τω]λοι το αυ[το πο]ι[ο]νσιν ³⁴ και
εαν δα[νει]σητε παρ ων ελπ[ιζετε
λαβειν [πο]ια υμιν χαρις. και αμ[αρτω
λοι αμαρτωλοις δανιζουσιν ι[να
απολαβω[σιν] τα ισα. ³⁵ πλην αγαπ[ατε
τους εχ]θρ[ους] υμ[ω]ν και α[γαθο
ποιειτε] και δα[νειζετε μ]ηδεν [απ
ελπιζον]τε[ς και εσται] ο μισθο[ς ν
μων πολυς] και [εσεσθε νιοι] υψιστ[ου
οτι αυτος χ]ρη[στος εστιν] επι τους [αχα
ριστου]ς κα[ι πονη]ρ[ους ³⁶ γ]εινεσ[θε
οικτειρμονε[ς] καθως [ο πατηρ ν
μων οικτειρμων εστιν ³⁷ κ[αι μη
κρινετε και ου μη [κ]ριθη[τε και
μη δικ[α]ζετε και ου μη [δικασθη
τε απ[ολ]υετε και απολυ[θησεσθε
³⁸ διδοτε κ[α]ι δοθησεται υμ[ιν μετρον
καλον [π]επειεσμενον [σεσαλεν
μεν]ον [υπε]ρεκχυνομενο[ν δω
σουσιν εις τ]ον κολπον υμω[ν ω

γαρ μετρω] μετρειτε [αν]τιμ[ετρη
θη[σεται υ]μιν [³⁹ ει]πεν [δε και πα
ραβολ[ην] αυ[τοις] μητι δυ[ναται
τυφλος τυφ[λο]ν οδηγει[ν ουχι αμ
φο]τεροι εις βοθυ[νο]ν ⁴⁰ ουκ [ε

[leaf fifteen, verso]
στιν μαθητης υπερ τ[ον] δ[ιδασκα
λον. κατηρτισμενος δε πας εσ[ται
ως ο διδασκαλος αυτου. ⁴¹ τι βλεπ[εις
το καρφος το εν τω οφθαλμω [του
αδελφου σου τη[ν δε δοκο]ν την
ε]ν τω ιδιω οφ[θαλμω ου] καταν[ο
ει]ς ⁴² πως δυν[ασαι λε]γει[ν] τω αδε[λ
φ]ω σου αδελφ[ε] αφες εκβαλω το
κ]αρφος το εν τω οφθαλμω σου
α]ντος την εν τω οφθ[α]λμω σου
δο]κον ου βλ[ε]πων υποκριτα εκ
β]αλε πρω[τον] την δ[ο]κον εκ του
ο]φθαλμου [σο]ν. και τ[οτε] διαβλε
ψε]ις το καρφο[ς] το ε[ν τ]ω οφθαλ
μ]ω του αδελφ[ου σ]ου εκβαλειν
⁴³ ου γ]αρ εστιν δ[εινδρο]ν κα[λ]ον ποι
ου]ν καρπ[ο]ν σ[α]πρ[ον ουδε] παλιν
δε]νδρον σα[π]ρον ποι[ουν] καρπον
κ]αλον. ⁴⁴ εκα[σ]τον γαρ δ[εινδρο]ν εκ
το]ν ιδιου κα[ρ]που γε[ινωσκε] τε ου
γαρ εξ] ακαν[θ]ων λεγουσι[ν] συλ
λεγ]ουσιν σ[υκα ουδε εκ βα]του στα
φ]υλην τρυ[γωσιν ⁴⁵ ο] αγαθος ανοσ
εκ] του αγαθ[ου θησα]νρου της καρδι
ας] προφερ[ει το αγα]θον και ο πο
νηρ]ος εκ τ[ου ποιηρ]ου προφερει
το π]οιηρο[ν εκ γαρ π]ερισσευμα
τος] καρδιας λ[αλει το στο]μα αυτ[ου
⁴⁶ τι] με καλε[ιτε κε κε] και ου π[οι
ειτ]ε ο λεγω [⁴⁷ πας ο ερχο]μενος πρ[ος
με κα]ι ακουω[ν] μου [των λογων και
ποιων] αυτους υπ[ο]δειξω υ
μιν τινι] εστιν ομοιο[ς ⁴⁸ ο]μοιος ε[σ
τ]ιν ανω [ο]ικοδομουντι οικια[ν
ος] εσκαψεν και εβαθυ[ν]εν κα[ι ε
θη]κεν θεμελιον επ[ι την πε

τραν πλημυρης δε γ[ενομενης
προσερρηξεν ο ποταμ[ος τη οικια
εκεινη και ουκ ισχυ[σεν σαλευσαι
αυτ[η]ν [δια] τ[ο καλ]ως ω[κοδομησ
θα]ι αυτην [⁴⁹ ο δε α]κουσ[ας και μη

[leaf fifteen, recto]
ποιησας ο]μοιος [εσ]τ[ι]ν ανθρωπω
οι]κοδομησαντι την οικιαν επι
την γην χωρις θεμελιου η προσ
ερρηζεν ο ποταμος και ευθυς συν
επεσεν και εγενετο το ρηγμα τ[ης
οικιας εκεινης μεγα. ^{7:1} επειδ[η
επλη]ρωσεν π]αντα τα ρημα[τ]α α[ν
του [ε]ις τας [ακοα]ς του λαου ει[σηλ
θεν εις καφαρναουμ. ² εκα[τον
ταρχου δε τινος δουλος κακω[σ ε
χων ημελλεν τελευταν ος [ην
αυτω [ε]ντιμος ³ ακουσας δε π[ερι
του ι]ν απεστειλ[ε] προς αυτο[ν
πρεσ[βυ]τερουν[σ] των ιουδα[ιων
ερωτω[ν α]ντον οπως ελθων [δια
σωση τον δ[ουλο]ν αυτου. ⁴ οι δ[ε πα
ραγενομεν[οι] προς τον ιν [παρ
εκα[λουν αυτο]ν σπουδαιω[σ λεγον
τεσ [οτι] αξιος εσ[τι]ν ο παρεξ[η του
τ[ο] αγαπ]α γαρ το εθ[ν]ος ημων [και την
συ[ναγωγην αυ[το]ς ωκοδομ[ησεν
ημ[ιν ⁶ ο δε] ι]ν επ[ορ]ευετο συ[ν αυ
τοις [ηδη δε αυτο]ν ου μακρ[αν α
πεχοντο[σ απο τ[ης οικιας [επεμ
ψεν φιλο[υσ ο εκα]τονταρχ[ης αυ
τω λεγω[ν κε μ]η σκυλλο[υ ου γαρ
ικανος [ειμι ινα] υπο τη[ν στε
γην μ[ου εισελθη]ς. ⁷ διο ου[δε εμ
αυτον [ηξιωσα] προς σε ελ[θειν
αλλα ει[πε λογω] και ιαθητ[ω ο παις
μου ⁸ και γ]αρ [εγω] ανοσ^ε ε[ιμι υπο
εξουσ[ια]ν τασσομε[νο]ς εχων υπ
εμαν[τ]ον στρατιω[τας και λεγω
τουτω πορευθητι και πο[ρευε
ται και] αλλω ερχου και ερ[χεται
και τω] δουλω μου ποιησον [τουτο

και π]οιει. ⁹ ακουσας δε ταυτα ο
ισ εθα]νμασεν αυτον κα[ι] στ[ρα
φεις τ]ω ακολουθου[ντ]ι [αυ]τω
οχλω ει]πε[ν λεγ]ω υμιν ουδε
εν τω ιη]λ το[σαυτ]ην πιστ[ιν

[leaf sixteen, verso]

^{7:9} ευρο]ν ¹⁰ κα[ι] υποστρεψαντες ει[σ
τον οικον οι π]εμφθεντ[ε]ς ευ[ρον
τον δο[ν]λον υγιαινον[τα
¹¹ και εγεν[ετ]ο εν τω εξη[ς επορ]ευ
θη εις πο[λι]ν καλουμ[ε]νη[ν] ναιν
και συνε[πο]ρευοντο αυτω [οι] μα
θηται αυτ[ου] κα[ι] οχλ[ος] πο[λ]υς
¹² ως δε ηγ[γισεν τη πυλ]η τ[ης] πο
λ[εως και ιδου εξεκομιζετο τε
θηνηκως μονογε]νης υιος [τη μη
τρ]ι αυτου και αυτην ην χη[ρ]α κα[ι]
οχλος της πολεως ικανος ην συ[ν
αυτη ¹³ και ιδων αυτην ο κε] εσπλ[αγ
χνισθη επ α[υ]τη και ειπεν αυ
τη μη [κ]λαι[ε] ¹⁴ και προ[σε]λθω[ν η
ψατο της σο[ρο]ν. οι δε [βασταζον
τες εσ]τησ[αν] κα[ι] ειπεν νεανι
σκε σοι λεγω εγερθητ[ι ¹⁵ κα]ι [ανεκα
θισεν ο νεκρος και ηρξατο λαλειν
και εδωκεν αυτον τη μητρι αυ
του. ¹⁶ ελαβεν δε φοβος παντας
και εδ]οξαζον τον θν λεγοντες
οτι] προφητης μεγας ηγερθη
εν ημιν και] οτι επεσκεψατο ο [θε]
τον λαον α]ντου. ¹⁷ και εξηλθεν ο
λο]γος [ουτο]ς εν ολη τη ιουδαια
περι αυτου και παση τη περιχω
ρω. ¹⁸ και απηγγειλαν ιωανει οι
μαθηται αυτου περι παντων
του]των. και προσκαλεσαμενος
δυο] τινα[ς] των μαθητ[ων αυτου
ο ι]ωανης. ¹⁹ επεμψεν προ[ς τον κε]
λ]εγων συ ει ο [ε]ρχομενος η [αλλον
προσδοκω[μ]εν. ²⁰ παραγε[νομενοι
δε προς αυτο[ν οι ανδρες ειπαν
ιωανης ο βαπ[τιστης απεστει

λεν ημας προς σ[ε λεγων συ ει ο
ερχομενος η αλλ[ον προσδοκω
μεν. ²¹ εν εκειν[η τη ωρα εθερα
π[εν]σεν π[ολλους απο νοσων
και μ]αστι[γων και πνευματων πονη
ρων] και τ[υφλοις πολλοις εχαρι

[leaf sixteen, recto]

7:21 σα]το βλεπειν. ²² και απ[ο]κρει[θεις
ειπεν αυτ]οις πορευ[θεν]τ[ες απαγ
γ[ειλατε] ιωανει α ει[δε]τε και ηκου
σατ[ε] τ[υ]φλοι αναβλ[ε]πουσιν
χω[λ]οι περιπατουσ[ι]ν λεπροι κα
θα[ρι]ζονται και [κω]φοι ακουουσιν
ν[εκ]ροι [εγειρονται] πτωχοι εναγ
γελιζονται. ²³ και μακαριος ε]στιν
ο[ς εα]ν μη σκ[ανδαλισθη εν εμ]οι
²⁴ α[πε]λθοντων δε των αγγελ[ων
ιωανου ηρξατο λεγειν προς του[ς]
οχλου[ς] περι ιωανου. τι εξηλθατε
ει]ς την ερημον [θ]εασασθαι. καλαμον
υπ[ο] αν[ε]μου σαλ[ε]νομενον. ²⁵ αλλα
τι εξηλθ]ατε ιδ[ει]ν ανον εν μα
λακοις ιμα]τ[ιο]ις [η]μφ[ιεσμενον
ιδου οι εν ιματισμω ενδοξω κ[αι
τρυφη υπαρχοντες εν τοις βασι
λειοις εστιν ²⁶ αλλα τι εξηλθατε ιδειν
προφητην. ναι λεγω υμιν [και
περισσοτερον προφητ[ου ²⁷ ουτος
ε]στιν περι ου γεγρ[α]πται. ι[δου απο
στελλω τον αγγελ[ον μου προ προ
σωπου σου ος κατα[σκευασει την
οδον σου ος κατα[σκευασει την
οδον σου εμπροσθεν σου. ²⁸ λεγ[[ω ν
μιν μειζων εν γεννητοις γ[υ
ναικων ιωανου ουδεις εστ[ιν
ο δε μεικροτερος εν τη βασ[ιλεια
του] θυ μειζων αυτου [εστιν
²⁹ και π]ας ο λαος ακουσας και οι [τελω
ναι] εδικαιωσαν τον θν βα[πτι
σθεντες το βαπτισμα ιωαν[ο]ν
³⁰ οι δε φα]ρι[σαιοι κα]ι οι νομικοι
την βουλην το]ν θυ ηθετησαν

εις εαυτους μη βαπτισθεντες
υπ αυτου³¹ τι]νι ουν ομοιωσω του[σ
ανουσ της] γενεας ταυτης και
τινι εισιν ομοιοι.³² ομ]οιοι εισιν π[αιδι
οις τοις εν α]γορα κ[αθη]με[νοις
και προσφων]ουσ[ιν αλ]λ[ηλοις α λε
[γει ηυλησαμεν υμιν και ουκ ωρχη]

[leaf seventeen, verso]

[7:35] και εδικαι αθη η σοφια απο παν]

των [των τεκνων αυτης³⁶ η
ρωτα [δε τις αυτον των φαρισαι
ων ι[να φαγη μετ αυτου και εισ
ελθ[ω]ν [εις τον οικον του φαρισαιου
κ[ατεκλιθη³⁷ και ιδου γυνη ητις
ην ε[ν τη πολει αμαρτωλος και

[4 lines missing]

[7:38] του κλαιουσα τοις δακρ]υσι[ν ηρ
ξατο βρεχειν τους ποδα]ς αυτο[ν και
ταις θριξιν της κεφαλ]ης αυτ[ης
εξεμασσεν και κατεφ]ιλει τ[ους
ποδας αυτου και ηλειφ]εν τω [μυ
ρω³⁹ ιδων δε ο φαρισαιο]ς ο κα[λεσας
αυτον ειπεν εν εαυτω λ]εγω[ν ουτος

[9 lines missing]

[7:42] των απ[οδουναι αμφοτεροις ε
χαρισατο [τις ουν αυτων πλει
ον αγαπ[ησει αυτον⁴³ αποκριθεις
σιμων [ειπεν υπολαμβανω οτι ω το

[leaf seventeen, recto]

[7:45] ποδας⁴⁶ ελαιω την κεφ]αλην μου
ουκ ηλειψας αυτη δε μυρ]ω ηλειψ[εν
τους ποδας μου⁴⁷ ου χαριν] λεγω σοι
αφεωνται αι αμαρτιαι αυτ]ης αι
πολλαι οτι ηγαπησεν πο]λυ ω δε
ολιγον αφιεται ολιγο]ν αγαπα

[3 lines missing]

[7:49] ουτος ε]στι[ν ος και αμαρτιας αφιησιν
⁵⁰ ειπεν δ]ε προς [την γυναικα η πιστις
σου σεσ]ωκε[ν σε πορευον εις ειρη
νην^{8:1} κα]ι εγεν[ετο εν τω καθεξης και
αυτος] διωδε[νεν κατα πολιν και

κωμην] κηρυσ[σων και ευαγγελιζο
μενος τη]ν βα[σιλειαν του θυ και οι ιβ
συν αυτω.² κ]αι [γυναικες τινες αι
[7 lines missing]
[8:3] αυτοις εκ των υπαχοντων] αυτ[αις
⁴ συνιοντος δε οχλου πολλο]ν [κ]αι των
κατα πολιν επιπορε]νομενων προ[
αυτον ειπεν δια παρ]αβολης ⁵ εξη[λ
θεν ο σπειρων του σ]πειραι τον
σπορον αυτου και εν τ]ω σπειρ[ει]ν

[leaf eighteen, verso]

[8:5] αυτον ο μεν επεσεν παρα την ο
δον και κατεπατηθη και τα πε
τεινα του ουρανου κατεφαγεν
αυτα.⁶ και ετερον κατεπεσεν επι
μετραν και φυεν εξηρανθη δι
α το μη εχειν ικμαδα ⁷ και ετερον
επεσεν εν μεσω των ακανθων
και συμφυισαι αι ακανθαι απεπνι
ξαν αυτα.⁸ και ετερον επεσεν εις
την γην την αγαθην και φευν
εποιησεν καρπον εκατονταπλασι
ονα ταυτα λεγων εφωνει ο εχων
ωτα ακουειν ακουετω.⁹ επηρωτων
δε αυτον οι μαθηται αυτου τις αν
τη ειη η παραβολη.¹⁰ ο δε ειπεν υμιν
δεδονται γνωναι τα μυστηρια της
βασιλειας του θυ. τοις δε λοιπο[ι]ς
εν παραβολαις ινα βλεποντε{
μη βλεπωσιν. και ακουοντε[
μη συνιωσιν.¹¹ εστιν δε αυτη η
παραβολη. ο σπορος εστιν ο λ[ογος
το]ν θυ.¹² οι δε παρα την οδον εισ[ιν
οι] ακουσαντες ειτα ερχεται ο δια
βο]λος και αιρει τον λογον απο τη[
καρδιας αυτων ινα μη πιστευ
σαντες σωθωσιν.¹³ οι δε επι της
πετρας οι οταν ακουσωσιν μετα
χ]αρας δεχονται τον λογον και ου
τοι ριζαν ουκ εχουσιν. οι προς και
ρο]ν πιστευουσιν. και εν καιρωι
πει]ρασμου αφιστα[[ν]]ται.¹⁴ το δε εις τας

ακ]ανθας πεσον ουτοι εισιν οι ακου
σα]ντες. και υπο μεριμνων και
π]λουτου και ηδονων του βιου
πο]ρευομενοι συνπνειγονται
κα]ι ου τελεσφορουσιν. ¹⁵ το δε εν τη
κα]λη γη ουτοι εισιν οιτινες εν
κα]ρδια καλη και αγαθη ακουσαν
τε]ς τον λογον κατεχουσιν. και καρ
πο]φορουσιν εν υπομονη. ¹⁶ ουδεις
δε] λυχνον αψας καλυπτει αυτον
σκ]ευει. η υποκατω κλεινης τιθη

[leaf eighteen, recto]
^[8:16] σιν αλλ επι λυχνιας τιθησιν [¹⁷ ο]ν [γαρ]
 εστιν κρυπτον ο ου φανερον γε
 νησεται ουδε αποκρουφον. ο ου μη
 γνωσθη και εις φανερον ελθη. ¹⁸ βλε
 πετε ουν πως ακουετε. ο[[ζαν]] γαρ εχη
 δοθησεται αυτω και οσον αν μη εχη. και
 ο δοκει εχειν αρθησεται απ αυτου
¹⁹ παρεγενετο δε προς αυτον η μητηρ
 και οι αδελφοι αυτου και ουκ ηδυναν
 το συντυχειν αυτω δια τον οχλον.
²⁰ απηγγελλη δε αυτω η μητηρ και οι
 αδελφοι σου εστηκασιν εξω ιδειν θε
 λοντες σε. ²¹ ο δε αποκριθεις ειπεν προς
 αυτον μητηρ μου και αδελφοι μου
 ουτοι εισιν οι τον λογον του θυ ακου
 οντες και ποιουντες. ²² εγενετο
 δε [ε]ν μια των ημερων και ανεβη
 ε]ις πλοιον και οι μαθηται αυτου και
 ειπεν προς αυτους διελθωμεν εις
 το περαν της λιμνης και ανηχθη
 σαν. ²³ πλεοντων δε αυτων αφυπνω
 σε]ν και κατεβη λαιλαψ εις την λιμ[ν]ην
 α]νεμου και συνεπληρουντ[ο και
 εκινδυνευον. ²⁴ προσελθον[τες δε δι
 ηγειραν αυτον λεγοντες επι[στατα
 επιστατα απολλυμεθα ο δε δι[εγ]ερθεις
 επετιμησεν τω ανεμω και τω κλυ
 δωνι του υδατος και επαυσαντο και
 εγενετο γαληνη. ²⁵ ειπεν δε αυτ[ο]ις π[ου

η πιστης υμων φοβηθεντες δ[ε] εθαν
μασαν λεγοντες προς αλληλ[ο]υ[σ] τις
αρα ουτος εστιν οτι και τοις αν[εμοις]
επιτασσει και τω ιδατι. ²⁶ και κ[ατεπλευ
σαν εις την χωραν των γεραση[νων]
ητις εστιν αντιπερα της γα[λιλαι
ας]. ²⁷ εξελθοντι δε αυτω επι τ[ην γην
υπηντησεν ανηρ τις εκ της [πολεως
εχων δαιμονια και χρονω ι[κανω
ουκ ενεδυσατο ιματιον και [εν οικια
ουκ εμενεν αλλ εν τοις μνημασιν
²⁸ ιδων δε τον ιν ανακραξας π[ροσεπε
σεν αυτω και φωνη μεγαλ[η ειπεν
τι εμοι και σοι νιε τον θυ[ν το[ν υψιστου

[leaf nineteen, verso]

[8:28] δεομαι σου μη με βασανισης. ²⁹ παρηγ
γειλεν γαρ τω πν[τη] τω ακαθαρτω
εξελθειν απο του ιν[σ] πολλοις γαρ
χρον[οι]ς συνηρπακει αυτον. κ[αι ε
δεσμ[ευ]ετο αλυσεσι και πεδαις φυ
λασσομενος. και διαρησσων τα δε
σμα ηλαυνετο υπο του δαιμονιου
εις τας ερημους. ³⁰ επηρω[τ]η[σεν δε
αυτον ο ι[σ] τι σοι ονομα εσ[τιν ο δε] ει
πεν λεγεων οτι εισηλ[θεν δαι]μο
νια πολλα εις αυτον ³¹ και [παρεκαλο]υν
αυτον ινα μη επιταξη [αυτοις εις
την αβυσσον απελθει[ν ³² ην δε] εκει
αγελη χοιρων ικανω[ν βοσκ]ομε
νη εν [τ]ω ορει. και παρ[εκαλ]εσαν αν
τον ινα επιτρεψη αυτον εις εκει
νους εισελθειν. και επεστρεψεν
αυτοις. ³³ εξελθοντα δε τα δαιμονια
απο του ιν[σ] εισηλθον εις τους χοι
ρους και ωρμησεν η αγελη κατ[α
το]υ κρημνου ε[ι]ς την λιμνην [και
απ]επνιγη ³⁴ ιδοντες δε ο[ι βοσκ]ον
τε]ς το γεγον[ος εφυγο]ν. και απηγγει
λα]ν εις την [πολιν και] εις τους αγρους
³⁵ εξηλθον [δ]ε ιδειν το γ[ε]γονος λ[αι]ηλ
θαν προς τ[ο]ν ιην και ε[υ]ραν καθ[η]με

νον τον ἄ[ν]όν αφ ου τα δαιμονια [ε]ξηλ
 θεν ειμ[ατι]σμενον και σωφρονον
 τα παρ[α του]ς ποδας ἵν και εφοβηθη
 σα[ν³⁶ απηγ]γειλαν δε αυτοις οι ιδ[ο]ν
 τες πως ε]σωθη ο δαιμονισθεις ³⁷ και
 ηρωτησε]ν αυτον απαν το πληθος
 της περι]χωρου των γερασηνων
 απελθειν] απ αυτων οτι φοβω μεγα
 λω συνειχοντο] αυτος δε εμβας
 εις πλοιον υπεστρε]ψ[εν³⁸ ε]δετο
 δε αυτ[ου ο ανηρ αφ ου εξελη]λυθει
 τα δαιμ[ο]ν[ι]α [ειναι συν αυτω] απελν
 σεν δ[ε] αυτον [λεγων³⁹ υποστρ]εφε εις
 τον οικον σου [και διηγου οσα σο]ι εποιη
 σ]εν ο θ̄σ και [α]πηλ[θεν καθ ολ]ην την

[leaf nineteen, recto]

[8:39] πολιν κηρυσσων οσα εποιησεν αυτω
 οις.⁴⁰ εν δε τω υποστρεφειν τον ἵν
 απεδεξατο αυτον ο οχλος. ησαν γαρ πα[ν
 τε]ς προσ[δο]κωντες αυτον.⁴¹ και ιδου
 ηλθειν [α]νηρ ω ονομα ιαε[ιρ]ος και ου
 τος αρχων της συναγωγης υπηρ
 χεν. και πεσων παρα τους ποδας [τη
 παρε]κ[α]λει αυτον εισελθειν εις τον
 οικον αυ]του.⁴² οτι θυγατηρ μονογ[ε
 νης ην] αυτω ως ετων ιβ και αυτη
 απεθνη]σκεν εν δε τω υπαγειν αν
 τον οχ]λοι συνεπνειγον αυτον
⁴³ κ[αι γυνη ο]νσα εν ρυσι αιματος απο ε
 τω[ν ιβ] ητις ουκ ισχυσεν απ ουδε
 νος θ[ερ]απευθηναι.⁴⁴ προ[σε]λθουσα οπ[ι
 σθεν ηψατο του κρασπεδου του ιμα
 τιου αυτου και παραχρημα εστη η
 ρυσις του αιματος αυτης.⁴⁵ και ειπε
 ο ισ τις ο αφαμενος μου αρνουμενων
 δ]ε παντων ειπεν ο πετρος επι
 στατα] οι οχλοι συνεχουσιν σε και απ[ο
 θλει[βο]νσι[ν⁴⁶ ο δε ισ ει]πεν ηψατ[ο μου
 τις εγω γα[ρ εγνων] δυναμιν [εξελη
 λυθυιαν α[π εμου⁴⁷ ι]δουσα δε η [γυνη
 οτι ουκ ελ[αθ]εν. τρεμ[ου]σα ηλθειν κ[αι

προσπεσ[ο]νσα αυτω δ[ι] ην αιτιαν ηψα
 το αυτο απηγγειλε[ν] ενωπιον παν
 τ[ο]ς του λαου και ως ιαθ[η] παραχρημα.
⁴⁸ ο δε ειπεν α[υ]τη θυγατ[ηρ η] πιστις σου
 σ[ε]σωκεν σε πορευον ει[σ] ειρ]ηνην. ⁴⁹ ετι
 αυτου λαλουντες ερχετ[αι τις π]αρα του
 αρχισυναγωγου λεγων [οτι τεθνηκεν
 η θυγατηρ σου μηκετ[ι σκυλλε τον
 διδασκαλον. ⁵⁰ ο δε ισ[α]κ[ονσας απεκριθη
 αυτω μη φοβου μον[ον πιστευσον
 κ[αι σωθ]ησεται. [⁵¹ ελθων δε εις την οικι
 αν ο[υκ αφηκεν εισελθειν τινα συν
 αυτ[ω ει μη πετρον και ιω]ανην και
 ιακω[βον και τον πατερ]α της [π]αιδος και
 την μητερα ⁵² εκλαιο]ν δε παντες και
 εκοπ[οντο αυτην] ο δε ειπεν μη
 κ]λα[ιετε ουκ α]πεθα[νε]ν αλλα καθ[ε]ν

[leaf twenty, verso]
 [8:52] δει. ⁵³ και κατεγελω[ν α]ντου ειδοτες
 οτι απεθανεν ⁵⁴ αυ[τος δε] κρατησας
 τ[η]ς χειρο[σ α]ντης εφωνησεν λεγω[ν
 η παις εγε[ιρε ⁵⁵ κ]αι επεστρεψεν το π[ν]α
 αυτης κα[ι αν]εστη [πα]ραχρημα και δι
 εταξεν αυτη δοθηναι φαγειν. ⁵⁶ και
 εξεστησαν οι γονεις αυτης. ο δε πα
 ρηγγειλεν αυτοις μηδενι ειπειν
 το γεγονος ^{9:1} συγκαλεσαμενος δε τους
 ιβ[ε] εδωκ[ε]ν αυτοις δυναμιν και ε
 ξουσιαν επι παν]τα δα[ιμο]νια και νο
 σους θεριπενειν. ² και απεστ]ειλεν

[6 lines missing]
 [9:4] εισελθητε εκει μενε]τε κ[αι εκει
 θεν εξερχεσθε. ⁵ και ο]σοι εαν [μη δε
 [χωνται υμας εξερχομενοι απο της πο]
 λε]ως εκεινη[σ τ]ον κονιορ[τον απο
 τω]ν ποδων υ[μ]ων απ[οτινασσετε
 ε[ις μαρτυριον [επ] αυ[τους ⁶ εξε]ρ[χομε
 νοι δε διηρχοντο κ[ατα] τας κωμ[ας
 εναγγειλιζομενοι] κ[αι] θεραπευο[ν
 τες πανταχου ⁷ η]κουσεν δε ηρω
 δης ο τετ[ρσαρχης [τα] γεινομενα παν